

DEBRECZENI FÜGGETLEN ÚJSÁG

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDEKRE: EGY HÓRA
1 KORONA 80 FILLÉR, NEGYEDÉVRE 5 KORONA,
FÉLÉVRE 10 KORONA, EGÉSZ ÉVRE 20 KORONA

POLITIKAI NAPILAP

FELELŐS SZERKESZTŐ: DR. HEGEDŰS LORÁNT
KIADÓTULAJDONOSOK: HOFFMANN ÉS KRONOVITZ
SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL: PIAC-UTCA 49

Arz hadserege Csikmegyében harcol

A brassói csatában 1175 oláht elfogtunk és 25 ágyut zsákmányoltunk — A Vulkán-szorostól nyugatra elfoglaltuk a Negrului hegyet — Sikereink a wolhyniai és kelet-galíciai fronton — Az olaszok új offenzívája a Karszt-fensíkon — Az összes olasz támadásokat visszavertük

A román háboru

Höfer jelentése

Budapest, október 10. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a Románia elleni harcra vonatkozóan:

Csernahévíztől északkeletre csapataink visszaverték román támadásokat.

A Hátszegtől délre eső határterületen a Negrului hegyet elragadtuk az ellenségtől.

A brassói csatában beszállított zsákmány eddig 1175 fogoly, 25 ágyu, közte 13 nehéz, számos löszerkocsi és fegyver, 2 vasúti mozdony, 800-nál több élelmiszerral megrakott vasúti kocsi és sok más hadianyag. A megvert és a hegyek közé menekülő 2-ik román hadsereget üldözzük.

Arz tábornok hadserege az ellenségnek szembeszállt utóvédjeit visszavetette és már ott tart, hogy a csiki lapály és a gyergyói medence kijárait hatalmába kerítse.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, október 10. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Erdélyi harcok: A keleti arcvonalon mindenütt előrehaladtunk. A Hargitta és Baróti hegységbe, a felső és alsó Csíkbe (Olt-völgy) való kilépést kikényszerítettük.

Győzelmes csapataink Brassó mindkét oldalán sarkukban vannak a megvert románoknak. A három napos brassói csatából eddig 1175 foglyot, 25 ágyut, köztük 13 nehéz ágyut, számos löszerkocsit és fegyvert szállítottunk be. Ezenkívül 2 mozdony, több mint 800 legnagyobb élelmiszerral megrakott kocsi zsákmányoltunk. Az ellenség összes csapataink egybevágó jelentés szerint fölötté sulyos veres veszteségeket szenvedett.

A Vulkán-szorostól nyugatra Negrului határhegyet elfoglaltuk.

Mackensen vezértábornagy hadcsapata: A helyzet változatlan.

LUENDORFF, első főszállásmester

A román jelentés

Sajtóhadiszállás, október 10. A román vezérkar jelenti október 9-én:

Brassó vidékén kénytelenek voltunk a kárpáti szorosok északi kijárója felé visszavonulni.

A déli harcra Zimniceától keletre tüzzérharc.

Dobruzsában járőrharcok.

Ostromállapot Romániában

Zürich, október 10. Milanoi lapok jelentik Bukarestből: Királyi rendelettel Románia egész területére kihirdették az ostromállapotot, amely eddig csak a hadizónára terjedt ki.

A román király segítségért könyörög

Berlin, október 10. Az orosz határról jelentik: A román király sürgős misszióval rendkívüli követeket küldött Rómába, Párisba, Pétervárra és Londonba. Mindegyik a király kérését viszi magával. Rómában a követ megérkezése után azonnal minisztertanács volt, amelynek rendkívül nagy jelentőséget tulajdonítanak, miután Romániát közvetlen veszély fenyegeti. Sonnino hosszasan tárgyalt az orosz és román követekkel Románia tehermentesítéséről. Románia helyzetét a legsötétebb színben látják. Illetékes helyen azt mondják, hogy fontos katonai események küszöbén állunk. A tehermentesítő akciók rendkívül hevesek lesznek és nem fognak kimélni sem embert, sem hadianyagot.

Miklós nagyherceg a román fronton

Genf, október 10. A lyoni lapok jelentik: A Rusesuk—Csernavoda szakaszon Miklós nagyherceg parancsnokol, míg a Duna-fronton megmarad a román parancsnokság.

A kegyetlen oláhok

Bécs, október 10. A Pol. Korr. jelenti: Az oláhok nem elégedtek meg azzal, hogy egyes bolgár falvak lakosait leöldösték, hanem azok holttestét fel is darabolták. Az oláhok mintegy 50,000 bolgárt hurcoltak magukkal.

Bukarest bombázása

Stockholm, október 10. A Bukarest elleni legutóbbi légi támadások hatása román jelentések szerint borzasztó volt, mert a támadások nappal történtek és a léghajók, a kedvező szél-től támogatva, különös gyorsasággal érték el a várost. A léghajók délben jelentek meg a főváros fölött és a katonai igazgatás központi rakományait bombázták. Az utcákon általános khaosz támadt, mert a megriadt nép nem követte a rendőrség parancsait.

A katonai hatóságok újabb rendeleteket adtak ki a légi támadások alkalmával követendő viselkedés tárgyában. Az összes üzleteket és kávéházakat azonnal be kell zárni. Az utcáról mindenki a legközelebbi házba köteles menni, melynek tulajdonosa köteles befogadni a menekülőket. Az uszító sajtó kizsákmányolja a lakosság izgatott hangulatát. A Dimineaca azt írja, hogy elsősorban a bolgárokon kell boszút állani és a bolgár főváros elfoglalása után a légi támadások megboszulásaként Szófia utcáin agyon kell itni az asszonyokat és a gyermekeket, mint a kutyákat. Mille Konstantin házáat is eltalálta egy bomba.

Az orosz háboru

Höfer jelentése

Budapest, október 10. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az orosz hadszíntérről:

Az orosz frontról nincs más jelenteni való, mint hogy a Ludowa-területen az ellenség előretöréseit visszavertük és hogy német csapatok a Narajowka mellett Herbutow falut rohammal elfoglalták.

HÖFER altábornagy, a vezérkar főnökének helyettese.

URANIA
Szerda — Októbertől október 11—12.
Nordisk film.

A heestelen gróf
egy legnagyobb történelmi 3 részben.
A főszerepben: Carlo Wleth.

Árvácska
dráma 2 felvonásban.

Puffi az aszfaltbolygón
vígjáték.

Háborús híradó.

Előadások 5 órakor mérsékelt, 7 és 9 órakor rendez helyarákkal.

Előleges jelentés! Fanni — Kambál — Várnap

János vitéz
Petőfi Sándor költeménye filmen 6 felv.-ban.

APOLLO

Ma szerdán!

Előadások kezdete: 5-kor rendez, 7 és 9 órakor emelt helyarákkal.

Szezon esemény!
Amerikai filmszenzáció

Clara Kimball-Young
amerikai legnagyobb film- művésznőjének szereplésével

Tribby
dráma 5 felvonásban, énekkel.

A negyedik felvonásban Simonetti Madrilgal hangverseny énekszámát csak az 5 és 9 órai előadásokon adják elő.

A német jelentés

Berlin, október 10. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a keleti hadszíntérről:

Lipótbajor herceg vezértábor-nagy hadcsoportja: Kol. Ostrownál (a Stochod mentén, Lucktól északnyugatra) az oroszokat egy előretolt állásukból kivetették és ellentámadásaikat visszavertük. Lucktól nyugatra nem volt gyalogsági tevékenység. Német csapatok Herbutow falut igen csekély veszteség árán rohammal elfoglalták. A Narajowkától nyugatra elfogtunk 4 tisztet, 200 főnyi légénységet és néhány gépfegyvert zsákmányoltunk.

Károly főherceg lovassági tábornok hadcsoportja: A Kárpátokban az október 8-án a Baba-Ludowán elfoglalt állásaink előtt az oroszok ellentámadásai meg-
hiúsultak.

LUDENDORFF,
első főszállásmeister

A lengyélék amerikai segítsége

Rotterdam, október 10. A Reuter-ügynökség jelenti Newyorkból: Bernstorff nagykövet ma megjelent Wilson elnöknel és átadta neki Vilmos császár levelét, amely a lengyelországi szűkölködő, szenvedő lakosság számára nyújtandó amerikai segítség kérdéséről szól.

A belga-francia harctér

Berlin, október 10. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése a nyugati hadszíntérről:

Rupprecht trónörökös hadcsoportja: Az Ancre és a Somme közötti nagy harcvonal ellen tegnap is erős támadásokat intézett az ellenség, különösen az esti és éjjeli órákban. Valamennyi eredménytelen maradt. Vermandovillerstől keletre a franciák támadó kísérleteit megakadályoztuk.

A trónörökös hadcsoportja: A Maas két oldalán élénk tüzési és aknavető harcok.

LUDENDORFF,
első főszállásmeister

Reims és Verdun lövetése

Zürich, október 10. Reims és Verdun városok ismét heves tüzési tűz alatt állanak.

Légi támadás Stuttgart ellen

Stuttgart, október 10. Tegnap este egy ellenséges repülőgép két ízben megjelent a város fölött és bombákat dobott le. A bombák sem személyeket, sem épületeket nem találtak.

Az „U. 53.” az amerikai partoknál elsüllyesztett angol hajókat

Rotterdam, október 10. Az „U. 53.” német buvárhajónak az amerikai parton való megjelenése nagy felzúdulást és aggodalmat keltett Angliában. A washingtoni angol követ rögtön utasítást kapott, hogy tiltakozzék az amerikai külügyminisztériumban. Éppen most, amikor a nyugati offenzívával kapcsolatban nagymennyiségű amerikai hadianyag uton van, az U. 53. keresztülhuzhatja a szövetségesek számítását. Amerikából máris hírt adnak néhány angol gőzös elsüllyesztéséről. Így Newyorkból jelentik, hogy elsüllyesztették a „Strathdene” 4321 tonnás angol gőzöst, Newyorkból Bordeauxba menet közben; 20 főnyi légénységét a Nantucket világitóhajó fedélzetére vette és egy amerikai torpedóromboló flottilla utba indult Newportból, hogy partra szállítsa őket. Bostonból hírt adnak a „Westpoint” angol gőzös elsüllyesztéséről, amely magának a West-

pointnak dróttalan jelentése szerint a 40 fok 25 perc és 69 másodpercnél elsüllyedt. Az a hely, ahol a hajó elsüllyedt, a nagy oceángőzösök útján van. A légénység csónakokba szállott.

Három német buvárhajó az amerikai vizeken

Rotterdam, október 10. A Reuter-ügynökség jelenti: A Stephano gőzös egy utasa elbeszélte, hogy a hajó egy tisztjének vallomása szerint az „U. 65.” tengeralattjáró naszád tartóztatta fel a gőzöst. A Stephano fedélzetén körülbelül nyolcvan-kilencven utas volt, aki Newfoundlandból akart visszatérni Newyorkba.

Rotterdam, október 9. A Nantucket világitó hajóról jelentik Newportba: A világitóhajó közelében kilenc hajót elsüllyesztettek. Valószínűleg három német tengeralattjáró cirkál itt.

Izgalom anewyorki tőzsdén

Newyork, október 10. A partvidékről érkezett szenzációs hírek következtében a tőzsdén lázas izgatottság vett erőt. Pánikszerű hangulatban nagy tételekben vetették a papirokat a piacra. Tgyetlen napi forgalom 20,020,000 darab részvény volt.

Az entente-hajók segélykiáltása

Köln, október 10. A Kölnische Zeitung írja: Washingtonból jelentik 8-ikáról: A dróttalan táviró állomásra egész nap jönnek segítséget kérő táviratok. A veszedelemben levők segítségére 17 amerikai torpedóromboló indult el. Az izgatottság nagy, a hajósvállalatoknál pánik tört ki. Bernstorff német nagykövet kijelentette, hogy az U. 53.-nak az a rendeltetése, hogy megakadályozza az ententenak Amerikából hadiszerrrel való ellátását.

Az olasz háború

Höfer jelentése

Budapest, október 10. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése az olasz hadszíntérről:

A tenger melléki arcvonalon az olaszok nyolc napi erős tüzési és aknavető előkészítés után tegnap délután a San Grado di Merna és a Doberdo-tó közt elterülő szakaszon általános támadásra indultak a Karszt-fensíkon levő állásaink ellen. Dicsőséges napja volt ez az ott küzdő csapatainknak. A tartós tüzelés meg nem rendithette őket. Meg nem tört erővel, az ellenségnek legsúlyosabb veszteségeket okozva, verték vissza a súlyos rohamot és állásaikat kivétel nélkül megtartották.

A fleimsvölgyi arcvonalon a harc tovább tart. A Lusina-területen egyik járőrünk 53 foglyot szállított be. Az olaszoknak a Gardinal Busa alta szakasz ellen intézett több erős támadását visszavertük.

A Sugana- és az Ets-völgy közt az ellenség helyenkint szintén igen tevékeny. A Pasubion egy nagyobb ütközet még folyamatban van.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

Repülőink támadása Valona és Monfalcone ellen

Budapest, október 10. Hivatalos jelentés a tengeri eseményekről:

A folyó hó 8-ikáról 9-ikére virradó éjszaka egyik tengeri repülőgépraunk Vlora repülőtelepét és kikötő-építményeit jó eredménnyel bombázták.

A 9-ikéről 10-ikére virradó éjszaka egy repülőrajunk igen sikeresen megtámadta a mon-

falconei katonai építményeket, a gradói ellenséges tengeri repülő-állomást, egy másik repülő-rajunk pedig a san giorgio di nogaroi pályaudvart és katonai építményeket. Több találatot értünk el. Összes repülőgépeink ezekről a vállalkozásokról heves lövetésük ellenére sértetlenül tértek vissza.

HAJÓHADPARANCSNOKSÁG.

Hamis olasz hír egy hadihajónk pusztulásáról

Rotterdam, október 10. A Reuter-ügynökség jelenti Rómából: Zürichi jelentés szerint az osztrák-magyar flotta nagy egységeinek egyike a polai kikötőben légbe röppült. A robbanás oka ismeretlen.

A félhivatalos Magyar Távirati Iroda a következőket füzi e hírhez: A legcsekélyebb esemény sem történt, amely alapot adhatna e híresztelésre, amely szerencsére nem egyéb, mint római óhajítás.

A balkáni harctér

Höfer jelentése

Budapest, október 10. (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) — A főhadiszállás jelentése a délkeleti hadszíntérről:

Albániában nem volt különös esemény.

HÖFER altábornagy,
a vezérkar főnökének helyettese.

A német jelentés

Berlin, október 10. — (Miniszterelnökség sajtóosztálya.) A nagy főhadiszállás jelentése:

Macedoniai arcvonal: Az ellenség folytatta támadásait a Cserna-hajlásban (a monastir-florinai vasuttól keletre) álló bolgár csapatok ellen. Skoclivirnál kis előnyöket ért el. Különbösen mindeniütt visszavertük.

LUDENDORFF,
első főszállásmeister

Bevonulási hirdetés

A honvédelmi miniszter rendeletet bocsátott ki, amely szerint a megtartott népfölkelési bemutató szemlén, népfölkelési felülvizsgálaton, pót szemlén vagy utószemlén népfölkelési tevényt szolgáló alkalmasnak nyilvánított magyar állampolgárok közül azok, akik az 1866. évtől 1871. évig bezárólag terjedő időközben születtek,

1916. évi november 3-án,

azok pedig, akik az 1872. évtől 1884. évig terjedő időközben vagy 1884. év után születtek,

1916. évi november 16-án

(legkésőbb délelőtt 11 óráig) — amennyiben névszerint felmentve nincsenek — a népfölkelési igazolványi lapon feltüntetett m. kir. honvédkiegészítő, illetőleg cs. és kir. kiegészítési kerületi parancsnokság székhelyére népfölkelési tényleges szolgálatra bevonulni tartoznak.

Mindazok a fentemlített születési évfolyamokba tartozó egyének, kik önkéntes belépés folytán a m. kir. honvédségbe vagy a cs. és kir. közös hadseregbe (akár mint egyévi önkéntesek is) fent megjelölt napig besoroztattak, tényleges szolgálatra a születési évfolyamukhoz képest a fentebb megjelölt napon kötelesek bevonulni.

Itt a szokásos figyelmeztetéseket tartalmazza a rendelet, végül közli, hogy Beszterce, illetve Zilah helyett Hajdusoboszlóra, Brassó helyett Püspökladányra, Nagyszében helyett Debrecenbe, Székelyudvarhely helyett Hajdúszörménybe kell bevonulniuk azoknak, akiknek egyébként a megnevezett erdélyi városokban kellett volna bevonulniuk.

Adakozzunk a Vörös Keresztnek!

Közélelmezési hivatal Debrecenben

— A polgármester indítványa —

Annak az értekezletnek megállapodásai kapcsán, amely nemrég volt Debrecen köz-élelmezése érdekében, Márk Endre udvari tanácsos polgármester a következő indítványt terjesztette a tanács utján a közgyűlés elé:

Tekintetes Tanács!

A lakosságnak fontosabb élelmiszerekkel ellátása s az ellátás rendszerbe vétele végett a kir. kormány különböző élelmiszer-központokat létesített, amelyek a hatáskörükbe utalt élelmicikket hatósági központi kezelés alá vették. Ezek a *központok* az összegyűjtött élelmicikkek elosztásánál nem azokkal lépnek összeköttetésbe, akik eddig az élelmiszerek forgalomba hozatalával hivatásszerűen foglalkoztak, hanem a helyi hatóságokhoz fordulnak s azok utján látják el a lakosságot.

Az élelmiszereknek ilyen módon történő forgalomba hozatala, elosztása szükségessé teszi, hogy a *helyi közigazgatás keretében egy rendszeres intézményt létesítsünk*, amely a központokkal érintkezik s a központok utján beszerzendő élelmiszereknek kellő módon leendő forgalombahozatalát eszközöli.

A közigazgatási hatóságnak itt jelzett két nagyfontosságú feladata véleményem szerint *egy közélelmezési hivatal* felállítását teszi szükségessé, amire ezennel tisztelettel előterjesztést teszek.

E hivatal vezetője a város egyik főosztály-vezetője lenne, aki a vezetést felelősség mellett gyakorolná. Maga a hivatal, kettős feladatának megfelelőleg, két osztályra volna megszervezendő:

1. *Beszerezési osztályra*, amely gondoskodik az élelmicikkeknek a központok utján s amennyiben valamilyen élelmicikk a szabad forgalomban beszerezhető, azoknak ily módon leendő beszerzéséről.

2. *Forgalomba hozatali osztályra*, amely eszközölné a beszerzett élelmicikkeknek az igazságosság és arányosság szem előtt tartásával megállapítandó mérték szerinti kiosztását, a közönséghez juttatását. A forgalomba hozatalnál véleményem szerint az arányos elosztás eszközölhetése végett a *fogyasztási igazolványoknak* minél kiterjedtebb rendszerét kellene életbeléptetni. — A hivatal megszervezésének részleteire ki nem terjeszkehetem, annyit azonban jelzek, hogy sem a beszerzés, sem a forgalombahozatal kérdésénél a kereskedelemnél élethivatásszerűleg foglalkozókat nélkülözni nem lehet. Értem ezt úgy, hogy a beszerzési osztályban, esetleg az osztály élére *egy hivatalos kereskedőnek* kell helyet juttatni, viszont a forgalomba hozatalnál a kereskedőkkel együttesen kell eljárni, illetve a forgalomba hozandó árucikkeket a kereskedők utján kell közfogyasztásra bocsátani.

Az az intenció, hogy a forgalomba hozatal lehetőleg fogyasztási igazolványok alapján történjék, magával hozza azt, hogy a szervezendő hivatal *tekintélyes számú személyzetet* foglalkoztasson s ily módon a várostól *nagyobb összeg rendelkezésre bocsátását igényelje*. — A mai viszonyok között azonban annak a célnak érdekében, hogy a közellátás kellőként biztosított legyen, a felmerülő költség véleményem szerint másodrendű kérdés. A felmerülő kiadásokat egyébként a forgalomba hozatalnál esetleg megállapítandó kezelési jutalékból részben fedezni lehet.

A tapasztalat azt mutatja, hogy köz-ellátás nagy munkáját akkor lehet helyesen megoldani, ha az ügyek felelős intézője mellé egy oly testület állítatik, amelynek utján egyrészt a különböző érdekek összeegyeztethetése érhető el, másrésztől a több irányú ismeret és tapasztalat felhasználásával a kitűzött cél elérése biztosabb lesz. Ennélfogva javaslom, hogy a köz-élelmezési hivatal vezetője mellé méltóztassék *egy 4—5 tagból álló közélelmezési tanácsot* állítani, amely a köz-ellátás ügyeiben nemcsak tanácsadással, hanem aktív munkával venne részt.

Minthogy a bekövetkezett körülmények folytán az élelmicikkeknek hatósági uton forgalomba hozatala mindinkább szélesebb kiter-

jedést nyer, a hatóságnak az egyes élelmicikkek közül mindinkább több és több mennyiséget kell beszereznie, önként következnek, hogy a hatóságnak nagyobb összegre van szüksége, amelynek igénybevételével feladatát sikeresen megoldani képes lesz. — Szükséges azért, hogy a közellátás biztosítására a már engedélyezett *egy millió koronán felül újabb egy millió korona engedélyeztessék*.

Tisztelettel kérem e javaslatomnak a törvényhatósági bizottság elé terjesztését.

Debrecen, 1916. október 10.

Tisztelettel:

Márk Endre,
m. kir. udvari tanácsos,
polgármester.

Hasonló célu indítványt adott be Rostás István főkapitány is.

Vörös könyv Romániáról

Az oláh árulás okiratai

Budapest, október 10. Külügyi hivatalunk Romániához való viszonyunkról *Vörös könyvet* adott ki, amely 1914. július havától 1916. évi augusztus hó 27-ig terjedő időről szól. A Vörös könyv 111 okmányt tartalmaz.

Az első okmány Czernin Ottokár gróf bukaresti követünk közlése, 1914. augusztus hó 22-én kelt. A követ közli Romániával Szerbiához intézett jegyzékünket.

Augusztus 26-án Czernin közli a román kormánnyal, hogy Romániától szigorú semlegességet, Oroszország támadása esetén lojális együttműködést vár.

Augusztus 28-án Czernin gróf közli: *Károly király kijelentette: Sajnos, Oroszország ellen nem ígérhet támogatást, viszont a világ egyetlen hatalma sem indíthatja arra, hogy a monarchia ellen forduljon.*

Szeptember 23-án Ferdinánd, az akkori trónörökös kijelentette, hogy *az árulásra sohasem volna képes; hogy ha mégis ez bekövetkenék, nyomorult fickónak tartaná magát.*

Október 6-án Károly király írva kijelentette, bárcsak már meghalna. Négy nappal később meghalt.

December 2-án Czernin azt jelentette, hogy minden mértékadó tényező megegyezett abban, hogy *Románia 1915. év elején intervenció nélkül fog.*

1915. május 11-én Bratianu kijelentette, hogy Olaszország intervenciója a helyzetet rendkívül megnehezíti. *Románia a galíciai események miatt ingadozik.*

Szeptember 17-én: Miután a román királyt rábírták, hogy a határon koncentrált csapatokat visszavonja, Czernin azt jelenti, hogy *Bratianu halogatja ez intézkedés végrehajtását.*

1916. május 12-én: *Bratianu sejteti, hogy a monarchia megsemmisítését lehetségesnek, Oroszországot ellenben lehetetlennek tartja.*

Június 17-én: Czernin gróf jelenti: Mindent megtett Bratianu intervenciójának halogatására. *A diplomáciai munkának azonban határai vannak.*

Június 28-án: Czernin gróf közli az ismert részleteket *Románia és az entente megegyezéséről.*

Augusztus 5-én Czernin értesíti a román kormányt *Németországnak velünk való szolidaritásáról.*

Augusztus 8-án: Bratianuval közli, hogy *Romániának Bukovinára való igényeit különböző okokból visszautasítjuk.*

Augusztus 12-én: *A király kifejezi reményét, hogy a válságot sikerülni fog eliminálni.*

Augusztus 26-án: *A király és Bratianu megteszik ismert meglepető nyilatkozataikat.*

Az utolsó okmány *Hadik gróf stockholmi követünk távirata*, amelyben közli, hogy *Oroszország augusztus 25-én Bukarestben ultimátumot nyújtott át, amelyben megfelelő ígéreteket tett Romániának s valószínűleg a Duna-torkolatot is odaigérte, másrészt azzal fenyegetőzött, hogy ha Románia nem fogadja el a feltételeket, 100,000 emberrel bevomul Romániába.*

A Vörös könyv azzal fejeződik be, hogy *a király a koronatanácsot befejezett tények elől állította. Bratianu röviddel a koronatanács előtt becsületszavát adta a semlegesség fenntartására.* Az utolsó pillanatban azonban a király állította előtérbe, hogy a felelősséget elhárítsa magáról, ha a dolgok rosszra fordulnának.

HIREK

— **Presbiteri gyűlés.** A debreceni református egyház presbitériuma e hó 12-én, csütörtökön délután 3 órakor az egyház tanács-termében gyűlést tart, amelynek tárgysorozatán több iskolai ügy, háborus segélyek, tanítóválasztás, fizetésrendezési ügy és gazdasági tárgy szerepel.

— **A földgáz Debrecenben.** Megírtuk annakidején, hogy Debrecen városa is lépéseket tett, hogy a Magyar Földgáz Részvénytársaság Debrecenbe is vezesse el a földgázt. — E tárgyban küldöttségek jártak a pénzügyminiszternél, aki a legmesszebbmenő mértékben támogatta is a kérést. Domahidy Elemér főispán vetette magát közbe nagy jóakarattal és sok sikerrel. A város küldöttsége kiutazott Berlinbe is, ahol e kérdésben a Deutsche Bankkal tárgyalt, ahol szintén a legnagyobb készséggel fogadták Debrecen kérését. Ma azután Vargha Elemér dr. tb. főjegyző bejelentette a tanácsnak, hogy a Magyar Földgáz Részvénytársaság levelében tudatta a várossal, hogy Debrecennek földgázzal való ellátása kérdésében hajlandó tárgyalásokat folytatni a várossal Kolozsvárnak és Nagyváradnak földgázzal ellátásával kapcsolatban és a tárgyalásokra határidő kitűzését kérte. A tanács örömmel vette tudomásul a levelet, a tárgyalások idejéül november hó első felét állapította meg s a tárgyalásokra bizottságot küldött, amelyben való részvételre fölkérte Domahidy Elemér főispánt, tagjaiul pedig megválasztotta Márk Endre udvari tanácsos polgármestert, Vargha Elemér dr. tb. főjegyzőt, Magoss György dr. főügyészt, Aczél Géza főmérnököt és Debreczeni Jenő világítási vállalati igazgatót.

— **Debreceni tisztek kitiűntetése.** A király megengedte, hogy Berzeviczy Béla 7. huszárezredbeli ezredes a svéd kir. kardrend 2. osztályának középkeresztjét elfogadhassa és viselhesse, egyben Schrodt Emil 16. huszárezredbeli főhadnagynak, Lédeczi Nándor főhadnagynak, Fülöp Géza -s Geréb János hadnagyoknak a 3. honvédegyezredben a hadidíszitványos 3. osztályu katonai érdemrendet adományozta; elrendelte, hogy Bakcsi Zoltán 3. népfőlkelő gyalogezredbeli, Zajonkovszky Márton, Fehérváry Béla, Lakatos Sándor, Mimiich Károly, Sipos Izidor hadnagyoknak a 3. honvéd gyalogezredben, Székely Ferenc 3. honvéd gyalogezredbeli főhadnagynak a legfelsőbb dicséret elismerés tudtul adassék; — megengedte, hogy nemescsépi Buzás Miklós 3. honvéd gyalogezredbeli alezredes az ottomán császári vasfélholdat elfogadhassa és viselhesse.

— **Járványtemetőt kér a katonaság.** A katonai parancsnokság már régebben területet kért járványtemető részére a várostól. A tanács ki is jelölt a Hatvan-utca végén egy 600 négyzetméteres területet, de ezt a parancsnokság nem tartotta alkalmasnak. Ezért a tanács most utasította a mérnöki hivatalt, hogy újabb területet jelöljön ki, amely a forgalmat nem veszélyezteti.

— **A város köz-ellátása.** Gruner Lipót tanácsnok ma fontos közéleti ügyekben Budapestre utazott, ahonnan Kolozsvárra megy, hogy a város tejjgazdasága részére tehenekeket szerezzen be s utközben ott, ahol lehet, élelmiszer-cikkeket vásároljon. Ha a tanácsnok ez utjáról visszatért, a tanács tárgyalás alá veszi azt a kérdést, hogy a városi tisztviselők fogyasztási szövetkezetet alakítsanak s ez uton szerezzék be élelmiszer-szükségeiket. A közéleti kérdések kapcsán a mai tanácsülésen előterjesztették Klein és Meisler cég ajánlatát, amely 300 darab sertés hizlalását igéri, ha a város kukoricát szerez. Vásáry István dr. tanácsnok azt tartja, hogy a tervezett sertéshizlalásokból nem lesz semmi, mert a miniszter nem engedélyez tengerit. — **A fa és szén szükséglet biztosítására** vonatkozóan kimondta a tanács, hogy a fa- és szénkereskedőket értekezletre hívja egybe annak megállapítása végett, hogy mennyire van biztosítva Debrecen közönségének fűtőanyaggal való ellátása.

— **Szászrégen hivatalos értékei** Debrecenben. Szászrégen község és a szászrégeni egyház javait és értékeit már leltározták s elhelyezték a városi levéltár helyiségeiben. Az értékes hatósági dolgok 53 ládában és 32 csomagban vannak.

— **Visszaélések a közszükségleti cikkekkel.** A kereskedők és iparosok ellen mind sürribben fölmerült panaszok folytán Márk Endre polgármester hirdetményt tett közzé, melyben a következő rendelkezéseket tette:

A kereskedők és iparosok kötelesek az életszükségleti cikkekért követelhető áraknak hatóságilag láttamozott jegyzékét üzleti helyiségekben szembetűnően kifüggeszteni és azt a mai naptól számított 8 napon belül a rendőrfőkapitányság által (rendőrségi épület, I. emelet, 59. szoba) hatóságilag láttamoztatni. Azon cikkekre nézve, amelyekre a legmagasabb ár megállapítva nincs, a forgalmi árat a rendőrhatalóság állapítja meg. Kötelesek a kereskedők és iparosok az illető cikkeket a kifüggesztett árért az ügyletre nem tartozó minden kikötés nélkül, készpénz fizetésért feltétlenül kiszolgáltatni. A készlet tehát el nem tagadható, sem pedig a fél által kívánt cikk eladása valamely más cikkel való együttes vásárlástól függővé nem tehető. A polgármester felszólítja a közönséget, hogy a visszaéléseket jelentsék fel. A rendelkezések megszegése vétséget, illetve kihágást képez és elkövetői két évig terjedhető fogházzal és 100 koronától 20.000 koronáig terjedő pénzbüntetéssel, illetve két hónapig terjedhető elzárással és 600 koronáig terjedhető pénzbüntetéssel büntetendők, készleteik pedig elkoboztatnak. A rendelet e hó 12-én, pénteken lép életbe.

— **Jótekonny adomány.** A Szántó Mór és Társa férfi- és gyermekruha cég debreceni fiókjának képviselője, Bartos Géza ur. e héten fölkereste a Hadsegélyző Hivatal elnökét, Domahidy Elemér főispánt és a fenti hivatal gyermekfelruházási osztályának céllaira vagy 300 korona készpénz adományt vagy 20 gyermek részére öltönyvel való hozzájárulást volt kegyes felajánlani. A 20 gyermeköltönyt már át is vették és midőn a Szántó Mór és Társa cégnek és itteni képviselőjének nagylelkű adományáért és hazafias ténykedéséért ezuttal is köszönetet mondunk, őszintén kívánjuk, hogy nemes példájukat a szaktársak közül minél számosabban kövessék. Hadsegélyző Hivatal.

— **Az erdélyi menekültekért.** A segítő és munkaközvetítő bizottság közli: Egy vagy két menekült nőt mérsékelt díjért lakásába vesz magános özvegy, Csapó-utca 70. — Menekült leánykát 13 évesig teljes ellátásra, ruházattal magához vesz Csuka Mihályné Haláp, tanya 98. szám.

— **Vadgesztenye gyűjtése.** A Vörös Kereszt Egyesület azzal a felhívással fordul a magyar társadalomhoz, hogy a vadgesztenyét gyűjtse össze és adja át a Vörös Kereszt Egyesület helybeli fiókjainak, illetve választmányainak. Az egyesület ezt a felhívását most megismétli és nagyon kéri a magyar társadalom minden rétegét, hogy ezt a kérését teljesítse is, mert ez a kicsinynek látszó dolog valójában nagy fontosságú. A Vadgesztenye Főgyűjtőhelye megtalálta a módját annak, hogy a vadgesztenyéből a káros anyagokat kivonja s ezáltal legalább részben elejét vegye a mindjobban mutatózó állateleség hiányának. A mai háboru sikeres megvívása nagyon sokban attól

is függ, hogy tudjuk a küzdelem gazdasági részét lefolytatni. A földre lehullt és ott elpusztuló vadgesztenye tömegek a mai viszonyok között pótolhatatlan gazdasági veszteséget jelentenek reánk nézve. Különösen kéri a Vörös Kereszt Egyesület a hazafias magyar tanítósgot arra, hogy egy-egy délutánon vonuljon ki összes növendékeivel olyan helyekre, ahol a vadgesztenyefák vannak, gyűjtse össze a már lehullt anyagot és azt szolgáltatassa be az ottani Vörös Kereszt Egyesület fióknak. Ezt a kérelmet természetesen mi a magunk részéről is a legmelegebben ajánljuk az illetékesek figyelmébe.

SZÍNHÁZ

MŰSOR:

SZERDA: *Névtelen asszony.*
CSÜTÖRTÖK: *Grün Lili.*

A színházi iroda hírei. Ma, szerdán a Névtelen asszony kerül színre a régi szereposztásban. — Csütörtökön a Tatárjárás című rendkívül bájos zenéjű operettet eleveníti fel a társulat Horváth Kálmán felléptével. — Pénteken Grün Lili kerül műsorra.

Trilby. Ma is Trilby van az Apollo műsorán. Természetesen előadásról előadásra megtelem a népszerű mozgósínház nézőtere. Akik a Trilby-t látták, a legnagyobb elragadtatással nyilatkoznak a film csodás szépségéről. A mai előadásokon is Görög Olga énekel. Jegyeket délelőtt 10 órától előre árusít a pénztár.

Somossy László cég

Hajdúvármegye szállítója

Megérkeztek az őszi divat újdonságai

Női ruhakelmék — Bársonyok
Selymek — Velezek

óriási raktára!

Megjelent

SOÓS KÁROLY kiváló imádságíró

„Bizzatok az Istenben!”

című irodalmi eseményszámba menő

új háborus imádságos könyve,

melynek az a páratlan érdeme, hogy kezükbe vehetik az itthonmaradottak s hadrakeltek egyaránt s egyenlőképen ajkakra vehetik a benne foglalt, fenségesen egyszerű, egyetlen szárny-csapással Isten trónjára emelkedő imádságokat.

Nem tudjuk tehát eléggé melegen és érdeme szerint ajánlani az új háborus imádságos könyvet. Ezt a művet okvetlen el kell juttatnunk palotától a kunyhóig minden hajlékba, — s ami még fontosabb: minden küzdő magyar harcos kezébe. Ezzel teremtjük meg az összedobbanó szívek, itthonmaradottak és katonák között a lelki kapcsolatot!

A könyv tartalma 54 imádság és minden imádságot bibliai ige vezet be s egy-egy énekkörrel fejezi be.

A 160 oldalra terjedő imádságos könyv 12×8¹/₂ cm., könnyen zsebbe tehető. Erős vászonkötése évtizedekre szól: ez lesz a háború emlékkönyve, mely megmarad unokáink számára is. A fedél aranykellyel, gazdag aranynyomással van díszítve.

Ára példányonként 1 korona,

10 példány egyszerre rendelve, darabja 90 fill. Minden példány után 10 fillér portót kérünk. Megrendelések postautalványon eszközölhetők.

Hoffmann és Kronovitz

könyvnyomdája és könyvkiadóhivatala

Debrecen, Ferenc József-ut 49.

APRÓ HIRDETÉSEK

Apró hirdetések egyszerű felkutatása tíz szög hatvan fillér. Minden további szó 6 fillér. A délután négy óra után feladott hirdetések díja szavanként nyolc fillér.

Tanulóleány felvétetik Hoffmann és Kronovitz könyvnyomdájában Ferenc József-ut 49., II. udvar.

Elveszett

szombat délután a Piac-utcai fasorban egy aranylánc egy amulettel. Becsületes megtaláló 20 kor. jutalomban részesül. Cím a kiadóban.

Vas ágy jó karban eladó. Bika-bérbház II. em. 2. alatt.

Kifutó fiúk felvétetnek Halmágyi divatházában.

Zálogóulát, törött aranyat, ezüstöt, brilliáns ékszert veszek és olcsón eladok. Krámer, Arany Bika-bérbház 3.

Eladó egy kerek masszív asztal Bika-bérbház II. emelet 2. szám.

Falittör, nagy berámazott, olesón eladó. Bika-bérbház II. em. 2. szám alatt.

Lapkihordásra asszonyok felvétetnek a kiadóhivatalban.

Aranyat-ezüstöt, brilliántokat, bármiről szülő zálogleveleket (zálogóulát) és egyéb tárgyakat a legmagasabb árban veszek. Meghívásra házakhoz is elmegyek. Steiner Mihály, Csokonai-u. 32.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett: Csapó-utca 23. szám alatt lévő ház, valamint Király-utca 9. szám alatt lévő ház.

Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17.

Kishegyesi-ut 32. számú házas udvar melletti 1066 négyzetföld pusztaföld eladó. Értekezni lehet Debrecenben, Csonka-utca 11.

Eladó kedvező fizetési feltételek mellett, esetleg haszonbérbe kiadó:

Hajdusoboszlón 74 kat. hold földbirtok tanyával, Hajduböszörményben 190 kat. hold földbirtok tanyával, Halápon 12 hold kaszáló. Értekezhetni Debreczeni Gazdák Bankjában, Kossuth-utca 17. sz.

Elsőrendű porosz kőszén

házhoz szállítva bármily mennyiségben megrendelhető a

Közgazdasági Bank és Váltóüzlet Részv.-T.-nál

Ferenc József-ut 59. szám alatt.

Telefon 600.

Az Arany-Bika Részvénytársaság IV. évi rendes közgyűlése

1916. évi október hó 22-én délelőtt 10¹/₂ órakor lesz Debreczenben, az Általános Forgalmi Bank r.-t. helyiségeiben (Ferenc József-ut 32. sz.) megtartva, melyre a részvényeseket ezuton tisztelettel meghívja az igazgatóság.

Tárgysorozat:

1. A közgyűlési jegyzőkönyv hitelesítésére, valamint az esetleg elrendelendő szavazásoknál a szavazatok beszedésére az elnök által két jelenlévő részvényes kijelölése.

2. Az igazgatóság és a felügyelő-bizottság 1915. évi jelentése, ezzel kapcsolatban a társaság 1915. évi zárszámadásainak és mérlegének megállapítása, határozathozatal a veszteség mikénti fedezése tárgyában.

3. Az igazgatóság és felügyelő-bizottság jelentése iránti határozathozatal.

Az évi mérleg és mellékletei a közgyűlést 8 nappal megelőzőleg a társaság hivatalos helyiségében megtekinthetők.

A közgyűlésen szavazati jogát csak azon részvényes gyakorolhatja, ki részvényeit 1916. évi október hó 17. napjáig a Magyar Általános Hitelbank debreczeni fiókjánál, vagy a Debreczeni Első Takarékpénztárnál, vagy a Debreczeni Ipar- és Kereskedelmi Banknál, vagy az Általános Forgalmi Bank r.-t.-nél a közgyűlés tartására letétbe helyezte.

Mérleg 1915. évi december hó 31-én. VAGYON: Részvényesek hátraléka K 70360.—. Építkezés K 3163616.43. Berendezés K 332118.19. Veszteség K 199180.71. Végösszeg 3765275.33. TEHER: Részvénytörke K 1000000.—. Váltóelfogadványok K 2319018.35. Hitelezők K 231440.31. Átmeneti tételek K 214816.67. Végösszeg K 3765275.33. Eredmény számla 1915. évi december hó 31-én. VESZTESÉG: Mult évi veszteségáthozat K 86736.—. Váltókamat K 124658.33. Fizetések és üzleti költségek K 54770.22. Adó és illeték K 2625.—. Haszonbér K 40000.—. Végösszeg K 308789.55. NYERESÉG: Kamatok K 2749.05. Házbérek K 166859.79. Veszteség K 199180.71. Végösszeg K 308789.55.